

Ši muzikos kūrėja ir atlikėja yra dar vienas įrodymas, kad panevėžiečiai kuria itin įvairią šiuolaikišką muziką, veria naujus kelius. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje pristatyta Godo Yorke (Godos Sasnauskaitės) debiutinė vinilo plokštelė „Perkūnija“.

Goda, visuomenei pristatai antrąjį savo muzikos albumą. Kaip jį apibūdintum? Iš kokių potyrių, išgyvenimų gimė ši muzika?

Turbūt lengviau negu pirmas, bet juk nepriskubinsi. Mus su prodiuseriu nukankino pirmojo albumo atgarsiai, nes tikrai buvo sunku įrašinėti. Šįkart pasižadėjom neužsiliūliuoti ir neužsiplakti, bet vis tiek buvo iššūkių. Vis tiek nebuvo lengva. Tarkim, užtruko metus ilgiau negu planavau – viena priežastis ta, kad norėjau įrašyti perkūnijos garsus, o tą vasarą perkūnijos tiesiog nebuvo. Teko išlaukti kitos – tada trankėsi kone kas antrą dieną. Todėl atrodo, kad ir visam pasauliui reikėjo truputį laiko pasiruošti šitam albumui.

„Perkūnijos“ dainas pradėjau dar įrašinėdama pirmą albumą. Gimė tokių lietuviškų dainų, kurios tarsi pradingdavo ar pasimesdavo svetimoje kalboje. Kartu pajutau: kai lietuviškai dainuojį, ateina tiesiai iš širdies, o ne kažkokio atskiros kanalo. O potyrių buvo visokių – nuo koronaviruso, vienatvės, karjeros nežinomybės – pasiseks ar ne, išprotėsiu ar išplauksiu į lengvesnius vandenis. Bandymas suprasti, kas ta meilė ir absoliutus išimylėjimas, netektys, mirtis, gedulas ir kosmologinės idėjos, bandymas suprasti, kur veda visas šis gyvenimas, kas vyksta po ir prieš, mūsų kaip žmonijos egzistencija.

Kodėl svarbus naujas žingsnis – vinilinė plokštelė?

Nes įrodo – aš ne tik įsivaizduoju, ne tik kažkokiam serveryje guli mano muzika, bet ir fiziniu lygmeniu. Mane tai labai įžemina. Regis, jeigu visi pasaulio kompiuteriai sugestų, bent jau liktų ta plokštelė, ją bus galima užsileisti kokioj nors senoj troboj vidury lauko.

Kartu buvo iššūkis įrodyti sau, kad savo vinilinę plokštelę gali turėti ne tik kiti atlikėjai – tai pasiekama ir man. Mano asmeninei kelionei tai ypač svarbu, mat visą laiką lydėdavo jausmas, tarsi nenusipelniau, o kiti kažkuo geresni už mane.

Labai džiaugiuosi, kad mano albumas sulaukė daug teigiamos kritikos, pagyrų, vertinimų. Dabar svarbu tai suvokti, priimti ir įvertinti savo pastangas – padovanoti sau ir pasauliui vinilą.

Ar Lietuvoje lengva alternatyvios muzikos kūrėjui, atlikėjui? Ar mes išvis pribrendome alternatyvai?

Dabar jau gana lengva. Stipri ta alternatyvi scena Lietuvoje. Tik pastebėjau, kad formuojasi nuostata, kokia ta alternatyvi scena turi būti. Jeigu jos neatitinki, žmonėms kyla klausimas: kas tu toks? Aš pati jaučiuosi esanti tarp popso ir alternatyvos. Žinoma, labiau pastaroji, tačiau ar išvis reikia tų etikečių? Suprantu, kategorizuotus dalykus lengviau suprasti, tačiau kartais tiesiog trukdo priimti informaciją.

Galiu pasakyti, koks mano muzikos žanras, tačiau man svarbesnė intencija – ką noriu ta muzika pasakyti, skambesys. Jei manau, kad turi skambėti tarp alternatyvos ir miuziklo – kad ir kokios spalvos prireiktų, aš panaudosiu, o iš kokio stalčiuko – kitas klausimas, jis man neaktualus.

Man atrodo, kai atsiranda tam tikras atlikėjas, atsiranda ir klausytojas, nes vienas kitą traukia. Net jei muzika labai keista, vis tiek bus kažkam wow (nuostabu – A. S.). O du žmonės – tai jau publika. Ji plečiasi, jeigu toliau taip kuri ir jauti, kad taip ir reikia, žmonės ateina, viskas užsisuka – atsiranda scena tai muzikai.

Kad ir kaip banaliai nuskambės, bet svarbiausia būti savimi. Reikia labai gerai užčiuopti, koks aš esu, kas man svarbu, kokios mano stiprybės, kokias vertybes noriu transliuoti pasauliui, visa tai sustiprinti ir paryškinti savo įvaizdžiu, vizualine medžiaga, komunikacija.

Aš pati nemažai energijos iššvaisčiau bandydama ieškoti kompromisų, nedrįsdama būti savimi. Dabar tai sau leidžiu. Pastebiu, kad žmonėms patinka, nes kopijuodamas taptum tik prastesne kažkieno kopija.

Kitoniškumas pasiteisina, bet Lietuvoje tai lėtas procesas. Iš pradžių gali būti atmetimo reakcija, ypač jeigu smarkiai skiriesi nuo populiarių atlikėjų. Mūsų popmuzikos scenoje daug kompromisų: esą labiau pasiseks, jeigu bus labai graži ir truputį kitokia, truputį žaismingesnė, bet esmė – pirmiausia gražuolė, tobulybė. Tuo tarpu Vakaruose vien grožis neįdomu – reikia charakterio, originalios spalvų paletės.

Aš save labai ilgai spaudžiau. Kaip dainininkė jaučiausi nepakankamai graži. Paskui nuėjau į „Big Thief“ koncertą – pagrindinė vokalistė Adrienne Len nėra akinanti, tačiau jos muzika eina kiaurai sielą. Taip supratau, kad esmė yra muzika. Man svarbiausia suteikti jai erdvės būti, o kaip apsirengsiu ar pasidažysiu – antraeiliai dalykai.

Ko pati mėgsti klausytis?

Visko. Lietuvos kūrėjai turi labai specifišką prieskonį. Gera, kai pasileidi, tarkim, Free Finga arba „Kamanių šilelį“. Mėgstu klausyti Gamelano, kasdien skambančio Balyje. Daugelio

skirtingų atlikėjų ir kūrėjų. Itališka daina, džiazas ar metalas – kas tik nori.

Panevėžys tavo gyvenime. Kiek ir kas pastūmėjo kurti?

Stipri mamos – ji dainavo ir tebedainuoja – įtaka. Dažnai mus su sese vesdavosi į spektaklius. Dar pamenu, kad mama dainuodavo Muzikiniame teatre. Yra atsiminimų, kaip esu teatro užkulisiuose, tarp muzikantų, pamenu kėdžių kvapą. Mamai dainuojant atrodė, kad ji visada tai daro geriau už mane. Tarsi skrenda tas balsas... O maniškis – taip nervingai, užspaustai... Galvodavau: kodėl nepavyksta kaip jai? Tiesa, mama visą laiką dirbo ne muzikos srityje – tik neseniai pati išleido dainą. Sako, būtent aš įkvėpiau pradėti solinę karjerą

Labai daug įtakos turėjo Jokūbas (Tulaba – A. S.), su juo kūrėm muziką, Ieva (Zieniūtė – A. S.) – su ja įgyvendinom projektą šalia J. Čerkeso-Besparnio sodybos. Ieva visą laiką turėjo *crazy* (įdomių, beprotiškų – A. S.) idėjų. Fotografuodavom, kurdavom, trankydavomės iš vieno krašto į kitą, eidavom susipažinti su menininkais. Tranzuodavom į Vilniaus renginius, lipom per tvoras, kad pamatytume kažkokius pastatus. Ieva aprodė daug parodų, knygų.

Draugai buvo mano šerdis. O Jokūbas, jo tėvai, namai – ramybės uostas, kur rašiau poeziją po vienų skyrybų. Tuomet dar nesureikšmindama – jausdama poreikį kurti muziką, tačiau kartu manydama – tai ne man. Jokūbas grojo gitara. Kai atsirado proga pagrot kartu, pasiūlė sukurti dainą, užuot grojus kažkieno kito. Susitikom ir tądien sukūrėm šešias – mano poezija ir jo kompozicijos. Atsivėrė naujas pasaulis ir galimybės...

Tada atrodė, su Jokūbu galiu numirti kartu muzikoje. Labai bijojau kūrybinių skyrybų, tačiau galiausiai jos nutiko, o viskas transformavosi į tai, kad pradėjau kurti pati, net jei buvo labai baisu ir netikėta.

Tavo gyvenimas dabar – Vilniuje. Kuo užsiimi, kokių turi planų?

Dabar daugiau laiko skiriu aiškintis, apie ką yra mano gyvenimas. Mano vertybės. Ką noriu daryti kaip žmogus – ne vien tapti garsia ir rūpintis karjera.

Mokausi kurti darnų gyvenimą, prižiūrėti savo sveikatą, kūną, santykius su aplinkiniais, vystyti harmoningai ir, žinoma, nepamiršti muzikos. Mano gyvenimas ne Vilniuje – jis už Vilniaus, gamtos apsupty, ten ganėtinai ramu.

Visgi turiu daug visokių projektų (vinilo perklausos, koncertai, projektas su Justina Mykolaityte „Longing“), tenka dažnai važinėti. Bet artimi planai – daugiau laiko leisti namie ir kurti naują albumą. Išlaikyti vidinę ramybę, nes kūrybai taškymasis trukdo. Jeigu spėsiu,

naują albumą turėčiau pristatyti kitąmet. Bet neforsuosiu – viskam reikia darnos.

Asta Sarapienė

